WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 18 października 2007 r.*

W sprawie C-173/06

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Commissione tributaria regionale di Genova (Włoch) postanowieniem z dnia 13 lutego 2006 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 3 kwietnia 2006 r., w postępowaniu:

Agrover Srl

przeciwko

Agenzia Dogane Circoscrizione Doganale di Genova,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: A. Rosas, prezes izby, J. Klučka, A. Ó Caoimh, P. Lindh (sprawozdawca) i A. Arabadjiev, sędziowie,

* Język postępowania: włoski.

rzecznik generalny: V. Trstenjak,
sekretarz: L. Hewlett, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 28 lutego 2007 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Agrover srl przez G. Leone, avvocato,

— w imieniu rządu włoskiego przez I.M. Braguglię, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez G. Albenzię, avvocato dello Stato,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez J. Hottiaux oraz D. Recchia, działające w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 7 czerwca 2007 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 216 i art. 220 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. L 302, str. 1 — wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 2, t. 4, str. 307–356), zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 2700/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2000 r. (Dz.U. L 311, str. 17, zwanego dalej „kodeksem celnym").

2 Wniosek ten został złożonej w ramach wniesionej przez Agrover Srl (zwaną dalej „Agrover") skargi o stwierdzenie nieważności wezwania do pokrycia należności celnych, sporządzonego przez Agenzia Dogane Circoscrizione Doganale di Genova (urząd celny w Genui).

Ramy prawne

3 Układ europejski ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Węgier, z drugiej strony, podpisany w Brukseli w dniu 16 grudnia 1991 r. został zatwierdzony w imieniu Wspólnot Europejskich decyzją Rady i Komisji 93/742/Euratom, EWWiS, WE z dnia 13 grudnia 1993 r. (Dz.U. L 347, str. 1). Protokół nr 4 do tego układu, dotyczący pojęcia „produkty pochodzące" jak też metod współpracy administracji, zmieniony decyzją nr 3/96 Rady Stowarzyszenia pomiędzy Wspólnotami Europejskimi i państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Węgier, z drugiej strony, z dnia 28 grudnia 1996 r. (Dz.U. 1997, L 92, str. 1, zwany dalej „protokołem nr 4"), w art. 15, zatytułowanym „Zakaz zwrotu lub zwolnienia z należności celnych", stanowi:

„1. a) Materiały niepochodzące, użyte do wytworzenia produktów pochodzących ze Wspólnoty lub Węgier, lub z któregoś z innych krajów wymienionych w art. 4, dla których dowód pochodzenia jest wystawiony zgodnie z postanowieniami tytułu V, nie korzystają we Wspólnocie lub na Węgrzech z jakiegokolwiek zwrotu należności celnych lub zwolnienia od należności celnych.

[…]

2. Zakaz określony w ust. 1 ma zastosowanie do wszelkich ustaleń o refundacjach, ulgach lub zwolnieniach z płatności, częściowych lub całkowitych, należności celnych lub opłat o podobnym skutku, stosowanych we Wspólnocie lub na Węgrzech w odniesieniu do materiałów użytych w procesie wytwarzania lub do produktów objętych ust. 1 lit. b), dla których taka refundacja, ulga lub zwolnienie z płatności są stosowane w sposób bezpośredni lub pośredni, gdy produkty uzyskane z tych materiałów są wywożone, a nie w przypadku gdy pozostają na użytek krajowy.

3. Eksporter produktów objętych dowodem pochodzenia jest zobowiązany do przedłożenia, na każde żądanie organów celnych, wszelkich odpowiednich dokumentów potwierdzających, że nie uzyskał żadnego zwrotu w odniesieniu do materiałów niepochodzących użytych przy wytworzeniu danych produktów i że wszystkie należności celne lub opłaty o podobnym skutku, stosowane w odniesieniu do takich materiałów, zostały uiszczone [tłumaczenie nieoficjalne].

[…]".

4 Artykuł 114 ust. 1 kodeksu celnego stanowi w szczególności, że procedura uszlachetniania czynnego pozwala na poddanie na obszarze celnym Wspólnoty jednemu lub większej liczbie procesów uszlachetniania towarów niewspólnotowych przeznaczonych do powrotnego wywozu poza rzeczony obszar w postaci produktów kompensacyjnych, bez obciążania tych towarów należnościami celnymi przywozowymi ani stosowania wobec nich środków polityki handlowej. Ten typ procedury uszlachetniania czynnego nazywany jest „systemem zawieszeń" [art. 114 ust. 2 lit a) kodeksu celnego]. Z art. 114 ust. 2 lit. c) i b) kodeksu celnego wynika, że produkty kompensacyjne to wszystkie produkty powstałe w wyniku procesów uszlachetniania takich jak obróbka lub przeważanie towarów.

5 Artykuł 115 ust. 1 lit. a) kodeksu celnego umożliwia wytwarzanie produktów kompensacyjnych z „towarów ekwiwalentnych", zdefiniowanych w art. 114 ust. 2 lit. e) jako „towary wspólnotowe, które są wykorzystywane w miejsce przywożonych towarów do wytwarzania produktów kompensacyjnych", pod warunkiem, że towary te są równoważne z technicznego i handlowego punktu widzenia względem towarów przywożonych. Jest to tzw. system „kompensacji ekwiwalentnej". Artykuł 115 ust. 1 lit. b) kodeksu celnego przewiduje między innymi, że możliwy jest wywóz ze Wspólnoty produktów kompensacyjnych, wytworzonych z towarów ekwiwalentnych, przed przywozem towarów przeznaczonych do uszlachetnienia z państwa trzeciego (tzw. „system uprzedniego wywozu" lub „EX/IM").

6 Zgodnie z art. 115 ust. 3 kodeksu celnego zastosowanie systemu kompensacji ekwiwalentnej powoduje zmianę sytuacji celnej: „towary przywożone są traktowane jak towary ekwiwalentne, a te ostatnie jak towary przywożone".

7 Artykuł 216 kodeksu celnego stanowi:

„1. O ile umowy zawarte między Wspólnotą a niektórymi państwami trzecimi przewidują możliwość zastosowania w przywozie do tych państw preferencji taryfowych dla towarów pochodzących — w rozumieniu tych umów — ze Wspólnoty, wystawienie dokumentów niezbędnych do zastosowania w państwie trzecim takich preferencji powoduje powstanie długu celnego w przywozie. Dług ten powstaje w sytuacji, gdy wyżej wymienione towary zostały uzyskane pod procedurą uszlachetniania czynnego, a towary niewspólnotowe, wchodzące w skład towarów pochodzących, podlegają właściwym im należnościom przywozowym.

2. Za chwilę powstania długu celnego uważa się chwilę przyjęcia przez organy celne zgłoszenia tych towarów do wywozu.

3. Dłużnikiem jest zgłaszający. W przypadku przedstawicielstwa pośredniego dłużnikiem jest również osoba, na rzecz której składane jest zgłoszenie.

4. Kwota należności celnych przywozowych będąca kwotą tego długu celnego określana jest na tych samych warunkach jak w przypadku długu celnego, który powstałby w wyniku przyjęcia w tym samym dniu zgłoszenia o dopuszczenie tych towarów do obrotu celem zakończenia procedury uszlachetniania czynnego".

8 Zgodnie z art. 220 ust. 2 kodeksu celnego:

„Z wyjątkiem przypadków określonych w art. 217 ust. 1 akapit drugi i trzeci zaksięgowania retrospektywnego nie dokonuje się, gdy:

[…]

b) kwota należności prawnie należnych nie została zaksięgowana w następstwie błędu samych organów celnych, który to błąd nie mógł zostać w racjonalny sposób wykryty przez płatnika działającego w dobrej wierze i przestrzegającego przepisy obowiązujące w zakresie zgłoszenia celnego;

[…]".

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

9 Agrover jest spółką z siedzibą we Włoszech, która posiada pozwolenie na uszlachetnianie czynne ryżu niełuskanego. W grudniu 2000 r. trzykrotnie dokonała ona wywozu ryżu bielonego pochodzenia wspólnotowego na Węgry, a następnie, w lutym 2001 r., przywozu z Tajlandii równoważnej ilości ryżu łuskanego, przy zwolnieniu z należności celnych.

10 W dniu 26 stycznia 2004 r., włoskie organy uznały, na podstawie art. 216 kodeksu celnego, że te operacje nie mogły skorzystać z procedury uszlachetniania czynnego. Organy te stwierdziły bowiem, że zwolnienie z należności celnych mogło zostać przyznane jedynie jeżeli przywóz kompensacyjny obejmował towary przywożone z państwa, które zawarło ze Wspólnotą układ przyznający preferencje taryfowe, co nie miało miejsca w przypadku Królestwa Tajlandii. Rzeczone organy przystąpiły do pokrycia należności celnych z tytułu przywozu ryżu (73 767,88 EUR). Agrover zaskarżyła tę decyzję do Commissione tributaria provinciale di Genova (komisji skarbowej prowincji Genua). W orzeczeniu z dnia 2 lipca 2004 r. Commissione tributaria provinciale di Genova oddaliła skargę Agrover, która wniosła odwołanie do sądu krajowego.

11 W tej sytuacji Commissione tributaria regionale di Genova (komisja skarbowa regionu Genua) postanowiła zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1. Czy art. 216 kodeksu celnego […] znajduje zastosowanie w przypadku, gdy wspólnotowy towar (ryż), wywożony uprzednio zgodnie z procedurą uszlachetniania

czynnego wraz ze świadectwem EUR.1 do państwa trzeciego (z którym zawarty został układ przyznający preferencje taryfowe), daje podstawę do nałożenia należności celnych przywozowych w chwili późniejszego powrotnego przywozu kompensacyjnego tego samego (równoważnego) towaru z państwa trzeciego, które nie zawarło układu ze Wspólnotą?

2. Czy w sytuacji gdy należności celne, o których mowa w art. 216 kodeksu celnego […], nie zostały pobrane w ramach przywozu kompensacyjnego, urząd celny może żądać ich zapłaty w późniejszym terminie, czy też znajduje wówczas zastosowanie zwolnienie, o którym mowa w art. 220 tego kodeksu?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

Uwagi przedstawione Trybunałowi

12 Agrover oraz Komisja Wspólnot Europejskich uważają, że art. 216 kodeksu celnego nie znajduje zastosowania w przypadku operacji uszlachetniania czynnego z uprzednim wywozem, z czym nie zgadza się rząd włoski.

13 Agrover twierdzi, że rzeczony art. 216 zakłada, że towary niewspólnotowe „wchodzą w skład" produktu kompensacyjnego. Przepis ten nie znajduje zatem zastosowania, gdy tak jak w sprawie przed sądem krajowym, produkt kompensacyjny został wywieziony przed dokonaniem przywozu towaru pochodzącego z państwa trzeciego.

Taką wykładnię potwierdza art. 15 protokołu nr 4, który zakazuje zwrotu należności celnych wyłącznie w odniesieniu do „materiałów niepochodzących, użytych do wytworzenia produktów pochodzących [w szczególności] ze Wspólnoty". Agrover dodaje, że zastosowanie art. 216 kodeksu celnego doprowadziłoby do zakłócenia równowagi transakcji będących przedmiotem postępowania przed sądem krajowym oraz, że poniosłaby ona stratę w wysokości 210 EUR za tonę ryżu.

14 Komisja przypomina, że art. 216 kodeksu celnego dotyczy towarów „pochodzących ze Wspólnoty". Tymczasem odwrócenie statusu celnego, które wynika z art. 115 ust. 3 kodeksu celnego powoduje, że operacja rodzaju EX/IM nie może być zrównana z wywozem towarów do państwa trzeciego, z którym podpisany został układ przyznający preferencje taryfowe. Ponadto fakt, że art. 216 ust. 2 rzeczonego kodeksu wyznacza chwilę powstania długu celnego jako dzień przyjęcia przez organy celne zgłoszenia wywozowego wskazuje, że przepis ten w oczywisty sposób nie może znaleźć zastosowania do operacji rodzaju EX/IM. Uwzględniając tę fikcję prawną, włoskie organy nie powinny były wydać świadectwa EUR.1 dla ryżu pochodzenia wspólnotowego, który miał być wywieziony na Węgry, ale powinny były natomiast uznać ten ryż za pochodzący z Tajlandii z zamiarem wywiezienia go na Węgry w procedurze uszlachetniania czynnego EX/IM.

15 Zdaniem rządu włoskiego, teza Agrover powoduje nadmierną kumulację przywilejów w ramach tej samej operacji, ponieważ zarówno produkt uprzednio wywożony jak i produkt pochodzący z państwa trzeciego nie podlegają żadnym należnościom celnym. Wątpliwości dotyczące wykładni art. 216 kodeksu celnego zostały wyjaśnione przez komitet kodeksu celnego, który w dokumencie TAXUD/724/2003 z dnia 20 marca 2003 r. uznał, że przepis ten znajduje zastosowanie we wszystkich przypadkach uszlachetniania czynnego ryżu wraz z uprzednim wywozem oraz kompensacją ekwiwalentną.

Odpowiedź Trybunału

16 W pytaniu pierwszym sąd krajowy dąży w istocie do ustalenia, czy art. 216 kodeksu celnego znajduje zastosowanie do operacji uszlachetniania czynnego z uprzednim wywozem.

17 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, dla dokonania wykładni przepisu prawa wspólnotowego należy wziąć pod uwagę nie tylko jego treść, ale także jego kontekst oraz cel, do którego zmierza regulacja, której ów przepis stanowi część (wyroki: z dnia 17 listopada 1983 r. w sprawie 292/82 Merck, Rec. str. 3781, pkt 12 oraz z dnia 8 września 2005 r. w sprawach połączonych C-544/03 i C-545/03 Mobistar i Belgacom Mobile, Zb.Orz. str. I-7723, pkt 39) jak też ogół przepisów prawa wspólnotowego (wyrok z dnia 6 października 1982 r. w sprawie 283/81 Cilift i in., Rec. str. 3415, pkt 20). Ponadto pierwszeństwo umów międzynarodowych zawartych przez Wspólnotę przed przepisami wtórnego prawa wspólnotowego wymaga, aby w miarę możliwości przepisy te były interpretowane zgodnie z tymi umowami (wyrok z dnia 12 stycznia 2006 r. w sprawie C-311/04 Algemene Scheeps Agentuur Dordrecht, Zb.Orz. str. I-609, pkt 25 i cytowane tam orzecznictwo).

18 Jeśli chodzi o cel art. 216 kodeksu celnego, przepis ten ma zapewnić poszanowanie zobowiązań międzynarodowych Wspólnoty wynikających z niektórych układów przyznających preferencje taryfowe [zob. w tym względzie motyw siódmy rozporządzenia Rady (EWG) nr 2144/87 z dnia 13 lipca 1987 r. w sprawie długu celnego (Dz.U. L 201, str. 15), dotyczący art. 9 ust. 1 tego rozporządzenia, który został następnie powtórzony w art. 216 kodeksu celnego]. Na mocy tzw. „klauzul braku zwrotu", układy te mogą przewidywać, że w odniesieniu do produktów kompensacyjnych uzyskanych we Wspólnocie w procedurze uszlachetniania czynnego, zastosowanie preferencji taryfowych, jakie ustanawiają, jest uzależnione od zapłaty należności celnych właściwych towarom pochodzącym z państw trzecich, które wchodzą w skład lub zostały użyte w rzeczonych produktach.

19 Klauzula braku zwrotu, taka jak ustanowiona w art. 15 protokołu nr 4 powoduje, że osoba posiadająca pozwolenie na uszlachetnianie czynne zostaje pozbawiona możliwości skorzystania z zawieszenia należności celnych przywozowych w stosunku do towaru pochodzącego z państwa trzeciego, używanego w celu uszlachetniania, jeżeli produkt kompensacyjny jest wywożony do krajów partnerskich. Zgodnie z celem układu europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Węgier, z drugiej strony, jakim jest dwustronna integracja gospodarcza, klauzule braku zwrotu sprzyjają stosowaniu towarów pochodzących z terytorium celnego stron układu, poprzez nałożenie na towary pochodzące z państw trzecich używane w uszlachetnianiu czynnym należności celnych przywozowych. Zakazują one w ten sposób kumulacji korzyści celnych, jakie mogłyby wynikać z jednoczesnego stosowania procedury uszlachetniania czynnego i preferencyjnych stawek celnych.

20 Wynika z tego, że prawodawca wspólnotowy, przyjmując art. 216 kodeksu celnego, dokonał wyboru między celem, jakim jest promowanie wywozu przez przedsiębiorstwa wspólnotowe, do osiągnięcia którego dąży procedura celna uszlachetniania czynnego (zob. podobnie wyroki: z dnia 29 czerwca 1995 r. w sprawie C-437/93 Temic Telefunken, Rec. str. I-1687, pkt 18 oraz z dnia 13 marca 1997 r. w sprawie C-103/96 Eridania Beghin-Say, Rec. str. I-1453, pkt 26) oraz celem integracji gospodarczej, nierozerwalnie związanym z układami przyznającymi preferencje taryfowe, dając pierwszeństwo temu ostatniemu.

21 Bez wątpienia brzmienie art. 216 kodeksu celnego stanowi wyraźnie o nałożeniu należności celnych jedynie na towary pochodzące z państw trzecich „wchodzące w skład" produktów kompensacyjnych pochodzących. Jednak uwzględniając cel i ogólną systematykę tego przepisu, należy uznać, że ma on znaleźć zastosowanie również w przypadku uprzedniego wywozu produktów kompensacyjnych.

22 Literalna wykładnia art. 216 kodeksu celnego, proponowana przez Agrover nie może zostać przyjęta, gdyż we wszystkich operacjach uszlachetniania czynnego, w których produkt kompensacyjny jest uprzednio wywożony, pozbawiałaby ona skuteczności

międzynarodowe zobowiązania Wspólnoty wynikające z klauzuli braku zwrotu oraz powodowałaby kumulację korzyści celnych w stosunku do wszystkich podmiotów posiadających pozwolenie na uszlachetniane czynne, czemu prawodawca wspólnotowy starał się zapobiec.

23 Należy wreszcie odrzucić argumenty Komisji, zgodnie z którymi odwrócenie statusu celnego towarów, o którym mowa w art. 115 ust. 3 kodeksu celnego byłoby niezgodne z wykładnią art. 216 kodeksu celnego, zezwalającą na jego stosowanie w przypadku operacji typu EX/IM. W przeciwieństwie do twierdzeń Komisji, rzeczony art. 115 ust. 3 ma na celu i powoduje nie tyle zmianę pochodzenia celnego danych towarów, lecz odwrócenie „sytuacji celnej" w celu zastosowania procedury uszlachetniania czynnego.

24 W tym względzie należy zauważyć, że zasady stosowania art. 115 ust. 3 kodeksu celnego w przypadku dokonania uprzedniego wywozu, zostały określone w art. 572 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia nr 2913/92 (Dz.U. L 253, str. 1), zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 3665/93 z dnia 21 grudnia 1993 r. (Dz.U. L 335, str. 1), zgodnie z którym zmiana sytuacji celnej dokonuje się „w odniesieniu do wywożonych produktów kompensacyjnych, w chwili przyjęcia zgłoszenia wywozowego i pod warunkiem, że towary przywożone są objęte procedurą" uszlachetniania czynnego, a „w odniesieniu do towarów przywożonych i towarów ekwiwalentnych, w chwili zwolnienia przywożonych towarów, które są przedmiotem zgłoszenia objęcia [tą] procedurą". W przypadku operacji typu EX/IM, art. 577 tego rozporządzenia stanowi, że procedura jest zakończona „po przyjęciu przez organy celne zgłoszenia, którego przedmiotem są towary niewspólnotowe".

25 Zgodnie z tymi przepisami w przypadku operacji typu EX/IM, to dopiero w chwili gdy towary pochodzące z państw trzecich zostały przywiezione, organy celne mogą

sprawdzić, czy zostały spełnione wszystkie przesłanki uszlachetniania czynnego i czy art. 216 kodeksu celnego nie sprzeciwia się zawieszeniu należności celnych przywozowych.

26 Na pytanie pierwsze należy zatem odpowiedzieć, że art. 216 kodeksu celnego znajduje zastosowanie do operacji uszlachetniania czynnego, o których mowa w art. 115 ust. 1 lit. b) kodeksu celnego, w których produkty kompensacyjne zostały wywiezione ze Wspólnoty przed przywozem towarów przeznaczonych do uszlachetnienia.

W przedmiocie pytania drugiego

27 W pytaniu drugim sąd krajowy dąży w istocie do ustalenia, czy przedsiębiorstwo znajdujące się w takiej sytuacji jak Agrover ma prawo, na mocy art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego, aby nie zostało dokonane pokrycie retrospektywne należności celnych przywozowych od towarów pochodzących z państwa trzeciego, które nie zawarło ze Wspólnotą układu przyznającego preferencje taryfowe.

28 Agrover twierdzi, że powinna skorzystać ze zwolnienia z zapłaty na podstawie art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego z uwagi na błąd, który można przypisać organom celnym. Argrover zarzuca tym organom, że wydały świadectwo EUR.1 oraz przedstawiły rozbieżną wykładnię art. 216 kodeksu celnego. Agrover uważa, że działała zawsze w dobrej wierze i dostarczyła tym organom wszystkie dokumenty wymagane, aby skorzystać ze zwolnienia z należności celnych przywozowych. Twierdzi ona, powołując się w tym względzie na wyrok z dnia 1 kwietnia 1993 r. w sprawie C-250/91 Hewlett Packard France, Rec. str. I-1819, iż fakt, że rzeczone organy nie sprzeciwiły się tym operacjom przywozu stanowi błąd, który uniemożliwia zaksięgowanie retrospektywne należności celnych.

29 Rząd włoski uważa, że przesłanki zastosowania art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego nie zostały w niniejszym przypadku spełnione.

30 Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego właściwe organy nie dokonują retrospektywnego zaksięgowania, jeżeli spełnione są trzy kumulatywne przesłanki. Przede wszystkim, brak żądania uiszczenia należności celnych przywozowych musi wynikać z błędu właściwych organów, następnie, musi to być błąd, który nie mógł w racjonalny sposób zostać wykryty przez działającego w dobrej wierze płatnika, i wreszcie, zgłoszenie celne płatnika musi być zgodne z wszystkimi przepisami obowiązującymi w tym przedmiocie (zob. podobnie wyroki: z dnia 12 lipca 1989 r. w sprawie 161/88 Binder, Rec. str. 2415, pkt 15 i 16 i z dnia 14 maja 1996 r. w sprawach połączonych C-153/94 i C-204/94 Faroe Seafood i in., Rec. str. I-2465, pkt 83; postanowienia: z dnia 9 grudnia 1999 r. w sprawie C-299/98 P CPL Imperial 2 i Unifrigo przeciwko Komisji, Rec. str. I-8683, pkt 22 i z dnia 11 października 2001 r. w sprawie C-30/00 William Hinton & Sons, Rec. str. I-7511, pkt 68, 69, 71 i 72). Gdy spełnione są te przesłanki, płatnik ma prawo, aby nie zostało dokonane retrospektywne pokrycie (wyrok z dnia 27 czerwca 1991 r. w sprawie C-348/89 Mecanarte, Rec. str. I-3277, pkt 12).

31 W odniesieniu do pierwszej przesłanki należy przypomnieć, że art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego ma na celu ochronę uzasadnionych oczekiwań płatnika co do zasadności ogółu elementów decyzji o pobraniu lub niepobraniu należności celnych. Uzasadnione oczekiwania płatnika zasługują na ochronę przewidzianą w tym przepisie, wyłącznie gdy to „same" właściwe organy stworzyły podstawy oczekiwań płatnika. Zatem jedynie błędy wynikające z działania właściwych organów, które nie mogły w sposób rozsądny zostać wykryte przez płatnika, powodują powstanie uprawnienia do odstąpienia od retrospektywnego pokrycia należności celnych (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Mecanarte, pkt 19 i 23).

32 Jeżeli chodzi o drugą przesłankę, ocena możliwości wykrycia błędu popełnionego przez właściwe organy celne uwzględnia rodzaj błędu, doświadczenie zawodowe danych uczestników obrotu i wykazaną przez nich staranność. Rodzaj błędu

jest oceniany z uwzględnieniem stopnia skomplikowania lub jasności danej regulacji oraz długości czasu, w którym organy trwały w błędzie (wyrok z dnia 3 marca 2005 r. w sprawie C-499/03 P Biegi Nahrungsmittel i Commonfood przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. I-1751, pkt 47 i 48 oraz cytowane tam orzecznictwo).

33 W odniesieniu do trzeciej przesłanki zgłaszający jest zobowiązany do dostarczenia właściwym organom celnym wszystkich niezbędnych informacji przewidzianych przepisami wspólnotowymi i krajowymi, które stanowią ich uzupełnienie lub dokonują ich transpozycji, w związku z postępowaniem celnym wymaganym dla danych towarów (ww. wyrok w sprawie Faroe Seafood i in., pkt 108).

34 Zgodnie z podziałem zadań ustanowionym w art. 234 WE, na podstawie którego rola Trybunału ogranicza się do przekazania sądowi krajowemu wskazówek w zakresie wykładni koniecznych do rozwiązania sporu toczącego się przed nim, do sądu krajowego należy zastosowanie tych zasad oraz ocena, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności zawisłego przed nim sporu, a w szczególności dowodów przedłożonych w tym celu przez stronę skarżącą w postępowaniu przed sądem krajowym, czy spełniona została każda przesłanka wymagana, aby zaistniało prawo do odstąpienia od retrospektywnego pokrycia należności celnych przywozowych, na podstawie art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego.

35 Na pytanie drugie należy zatem odpowiedzieć, że jeżeli w przypadku zakończenia operacji uszlachetniania czynnego (system zawieszeń) wraz z kompensacją ekwiwalentną i uprzednim wywozem, właściwe organy nie sprzeciwiły się na podstawie art. 216 kodeksu celnego, zwolnieniu z należności celnych przywozowych towarów pochodzących z państw trzecich, organy te powinny odstąpić od retrospektywnego zaksięgowania rzeczonych należności celnych przywozowych, na podstawie art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego, jeżeli zostały spełnione trzy kumulatywne przesłanki. Przede wszystkim, brak żądania uiszczenia należności celnych przywozowych

musi wynikać z błędu właściwych organów, następnie, musi to być błąd, który nie mógł w racjonalny sposób zostać wykryty przez działającego w dobrej wierze płatnika, i wreszcie, zgłoszenie celne płatnika musi być zgodne z wszystkimi przepisami obowiązującymi w tym przedmiocie. Do sądu krajowego należy ocena, czy ma to miejsce w przypadku będącym przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności zawisłego przed nim sporu, a w szczególności dowodów przedłożonych w tym celu przez stronę skarżącą w postępowaniu przed tym sądem.

W przedmiocie kosztów

36 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 216 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 2700/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2000 r. znajduje zastosowanie do operacji uszlachetniania czynnego, o których mowa w art. 115 ust. 1 lit. b) wskazanego rozporządzenia, w których produkty kompensacyjne zostały wywiezione ze Wspólnoty Europejskiej przed przywozem towarów przeznaczonych do uszlachetnienia.**

2) **Jeżeli w przypadku zakończenia operacji uszlachetniania czynnego (system zawieszeń) wraz z kompensacją ekwiwalentną i uprzednim wywozem, właściwe organy nie sprzeciwiły się na podstawie art. 216 rozporządzenia nr 2913/92 zmienionego rozporządzeniem nr 2700/2000, zwolnieniu z należności celnych przywozowych towarów pochodzących z państw trzecich, organy te powinny odstąpić od retrospektywnego zaksięgowania rzeczonych należności celnych przywozowych, na podstawie art. 220 ust. 2 lit. b) wskazanego rozporządzenia, jeżeli zostały spełnione trzy kumulatywne przesłanki. Przede wszystkim, brak żądania uiszczenia należności celnych przywozowych musi wynikać z błędu właściwych organów, następnie, musi to być błąd, który nie mógł w racjonalny sposób zostać wykryty przez działającego w dobrej wierze płatnika, i wreszcie, zgłoszenie celne płatnika musi być zgodne z wszystkimi przepisami obowiązującymi w tym przedmiocie. Do sądu krajowego należy ocena, czy ma to miejsce w przypadku będącym przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności zawisłego przed nim sporu, a w szczególności dowodów przedłożonych w tym celu przez stronę skarżącą w postępowaniu przed tym sądem.**

Podpisy